

Zhodnocení diskuse nad Národním lesnickým programem 2007–2013 (NLP II) (podklady Č. Bioplatformy pro tiskovou konferenci na Novotného lávce 7.8.2007)

Botanický ústav Akademie věd ČR je svolavatelem (čili administrátorem) diskusí a informační platformy, tzv. České Bioplatformy (dále jen BP, www.ibot.cas.cz/biop), jejímž cílem je umožnit diskusi mezi všemi subjekty, které se v ČR zabývají výzkumem biodiverzity, ovlivňují významně odborné podklady pro politická rozhodnutí na tomto poli nebo spravují či vlastní podstatné složky biodiverzity. Projekt BP byl formálně ustaven před třemi roky v návaznosti na Evropskou platformu pro strategii výzkumu biodiverzity EPBRS (www.epbrs.org). Úkolem Č. Bioplatformy je bdít nad plněním mezinárodních závazků v ochraně biologické rozmanitosti, ke kterým se Česká republika přihlásila a také koordinovat pravidelná setkání k potřebným tématům. Bioplatforma v diskusi nad NLP II tak nahrazovala další zájmové a více akademická pracoviště upřednostňující biologický rozměr, jak plyne z jejího poslání¹.

28.7.2006 – Č. Bioplatforma vstupuje na scénu lesnické politiky uspořádáním průhonického **setkání k problematice stavu a ochrany lesů v ČR**. (Shrnutí publikováno v *Lesnické Práci* 9/2006).

3.10.2006 – Dokončen zápis ze setkání – **konsensuální dokument** (celý dokument viz na www.ibot.cas.cz/biop) rozebírající tématické okruhy s pěti cíly:

Cíl I: Zvyšování biologické rozmanitosti v lesích;

Cíl II: Zvyšování podílu tlejícího dřeva a starých stromů v příhodných lesních porostech;

Cíl III: Významné snížení stavů spárkaté zvěře;

Cíl IV: Omezení holosečných metod hospodaření a využití v co největší míře přírodě bližší formy hospodaření (podrobním způsobem počínaje a výběrovou těžbou konče) a přirozené obnovy tam, kde je to žádoucí a tomuto cíli přizpůsobit lhůty pro zalesnění;

Cíl V: Hledání cest k zlepšení aktuálního stavu lesních porostů a jejich prostředí (geobiocenóz), zejména stavu půd, drobných vodotečí (vyloučení odvodňování trvalých lesních mokřadů) a podrostu při zalesňování.

11.1.2007 – Zásadou iniciativy AOPK, zvláště Mgr. J. Staňkové (národní koordinátorka Informačního systému Úmluvy o biologické rozmanitosti) **spuštěn diskusní web** na www.chm.nature.cz a na něm diskutovány tzv. **návrhové listy Č. Bioplatformy k problematice zachování biologické rozmanitosti v našich lesích**. Odborně propracované a podložené **návrhové listy** definují cíle, ukazatele, opatření legislativní, opatření ekonomická, opatření v oblasti výzkumu/hospodářské úpravy lesa. Vše doprovází zdůvodňující text editovaný společně se šéfredaktory témat. Diskusní fórum posloužilo k diskusi nad Národním lesnickým programem II pro období 2007–2013.

Mimo jiné na základě pracovní schůzky uspořádané Ing. Tomášem Vrškou, Ph.D. (pověřeného MŽP kapitolou o biodiverzitě v NLP II) byl k diskusi navržen i reprezentant projektu Česká Bioplatforma. Ředitel Botanického ústavu AVČR doc. Jan Kirschner touto funkcí pověřil RNDr. Petra Petříka, Ph.D. a Mgr. MgA. R. Hédla, Ph.D.

¹ Č. Bioplatforma vystupuje aktivně jako partner mezinárodních aktivit spojených s ochranou lesa (např. člen konzultačního týmu při MŽP k MCPFE/PEBLDS meeting on pan European recommendations for afforestations and reforestations in the context of the UNFCCC).

17.1.2007 – vytvoření pracovní skupiny schůzky na MZe k diskusi nad NLP II a přizvání zástupce Č. Bioplatformy.

31.1.2007 – odeslány připomínky k NLP II, v nichž Č. Bioplatforma požadovala v návaznosti na průhonické setkání a cíle mezinárodních úmluv o ochraně biodiverzity především:

1. Zařazení zvláštní klíčové akce s názvem **Rizikové faktory a zlepšení zdravotního stavu lesa**. V této kapitole by mělo být pojednáno o třech dílčích tématech:
  - a. **Les a klimatická změna** (tj. otázky uhlíkového cyklu a adaptace lesních ekosystémů),
  - b. **Les a imise** (vápnění a hnojení v imisně zatížených lesích, revitalizace náhradních porostů pomocí biologické meliorace, rajonizace lesů zasažených imisemi),
  - c. **Les a spárkatá zvěř**.
2. Zařazení zvláštní klíčové akce s názvem **Zachování nebo zastavení poklesu biologické rozmanitosti v lesích** s podkapitolami:
  - a. **Trvale udržitelné hospodaření v lesích a jeho definice**
  - b. **Obnova lesů přírodě blízkým způsobem a zlepšení jejich dřevinné a prostorové skladby**
  - c. **Velikost a rozsah používání holosečí**
  - d. **Staré stromy a tlející dřevo**
  - e. **Les a voda – péče o zachování vodního režimu trvalých lesních mokřadů**
  - f. **Ochrana a monitoring biodiverzity lesů**
    - i. **Ochrana biologické rozmanitosti v lesích vyplývající z mezinárodních úmluv**
    - ii. **Geograficky nepůvodní dřeviny v lesích**
    - iii. **Racionální zalesňování nelesní půdy a zachování biologicky cenných nelesních biotopů**
    - iv. **Ochrana kulturně-historických a ekologických odlišností ve vývoji lesa**
3. Zařazení zvláštní klíčové akce věnující se **Funkčně integrovanému a funkčně diferencovanému hospodaření v lesích**.
4. Zařazení zvláštní kapitoly **Proces realizace NLP II**, která bude přesně definovat zodpovědnost jednotlivých subjektů k plnění jednotlivých klíčových akcí, možnost kontroly jejich naplňování a časovou posloupnost jednotlivých akcí.

13.2.2007 – odeslán dopis náměstkům ministrů MŽP a MZe, ve kterém Č. Bioplatforma požadovala **sestavení interdisciplinárních odborných týmů** složených ze špičkových reprezentantů lesnických a přírodovědeckých fakult, výzkumných ústavů, odborných lesnických a ekologických pracovišť. Úkolem těchto týmů mělo být v relativně krátké době zpracovat odborně plně podložené, stručné textové pasáže k NLP II ke stanoveným sporným tématům. Odborné týmy navržené Českou Bioplatformou se měly především věnovat klíčovému problému klimatických změn, problému, který si přímo zasluhuje interdisciplinární přístup. I přes doporučující stanovisko MŽP, však zástupci MZe nesouhlasili s tímto opatřením. Výsledkem je skutečnost, že se tento problém řešil odděleně bez vazby na přední odborníky v oboru klimatologie a příbuzných vědních oborů.

20.3.–26.6. (18.7.) – diskuse v ÚHÚL nad NLP II.

Výsledný dokument, který vznikl z diskuse nad NLP II, vnímáme jako kompromis, do kterého jsme se snažili prosadit hodně z našich společných myšlenek. I přes opakovaná upozornění se **nám nepodařilo** přes odpor většinových vlastníků lesů dosáhnout **omezení dusíkatých látek v lesním hospodářství**. Také **problematika lesa a vody a péče o zachování vodního režimu trvalých lesních mokřadů nebyla pro nás uspokojivě vyřešena**. Nejsme stále spokojeni, že NLP II **neobsahuje kapitoly o genetických zdrojích lesních dřevin, optimalizaci sítí a plánování péče v ZCHÚ**. Za nedostatečně diskutovanou považujeme **metodu provozní inventarizace a hodnocení funkcí lesů** do NLP II. K tomuto jsme zaslali ještě dodatečné připomínky.

Na druhou stranu se nám **podařilo dosáhnout kompromisu** v prosazení zejm. **snížení stavů spárkaté zvěře, obnovy lesů přírodě blízkým způsobem a zlepšení jejich dřevinné a prostorové skladby, omezení používání holosečí, ponechávání starých stromů a tlejícího dřeva a ochraně a monitoringu biodiverzity lesů** (viz konsensuální text NLP II ze dne 18.7.2007).

Věříme, že výsledný dokument na své další cestě nebude nijak významně upravován v neprospěch ekologického pilíře a přejme mu jeho konkrétní naplnění v novém lesním zákoně a samozřejmě uplatnění v lesnické praxi.

Obecně jsme s průběhem diskuse spokojeni a věříme, že naznačí cestu k dalšímu dialogu mezi lesnickou, ochránářskou a přírodovědnou veřejností a podnítl vznik diskusního fóra. Svým způsobem takové fórum se už daří budovat pomocí různých přednášek a setkání jako např. v poslední době uspořádaný seminář ČLS a Pro Silva Bohemica (<http://pbl.fri13.net/>) o pěstování středního lesa nebo FSC (<http://czechfsc.cz/>) seminář o přírodě blízkém hospodaření v lesích příp. připravovaná konference na téma Význam přírodě blízkých způsobů pěstování lesů pro jejich stabilitu, produkční a mimoprodukční funkce (pořadatel FLD ČZU, MŽP, LČR a Středočeský kraj).

Petr Petřík, koordinátor České Bioplatformy (petrik@ibot.cas.cz)

Průhonice 8.8. 2007